

A JEGYZŐ ÉS AZ ÜGYVÉDI TEVÉKENYSÉG

A jegyző kamarai jogtanácsosként végezhet-e ügyvédi tevékenységet?

SZÚCS JÓZSEF¹

Az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.) 15. § (1) bekezdésének rendelkezése rögzíti: „(Az eljárási kötelezettség) (1) A hatóság a hatáskörébe tartozó ügyben az illetékességi területén, vagy kijelölés alapján köteles eljárni.” Ebből következik, hogy az eljárási kötelezettség a jegyzőt is terheli, amely nem „csak” jogosultság, hanem kötelezettsége is egyben. A jogalkalmazói gyakorlatban felmerülő kérdés, hogy jegyző a hatósági és egyéb más feladatai, eljárási kötelezettsége mellett kamarai jogtanácsosként végezhet-e ügyvédi tevékenységet.

Konkrét jogértelmezési kérdések

A területi ügyvédi kamarába bejegyezhető-e, felvehető-e a kamarai jogtanácsosi névjegyzékbe a köztisztviselő, továbbá a vezető munkakört betöltő köztisztviselő, a jegyző?

A kamarai névjegyzékbe bejegyzett (közszolgálati jogviszonyban álló) kamarai jogtanácsos az ügyvédi tevékenység gyakorlása mellett eljárhat-e az Ákr. alapján egyedi hatósági ügyekben?

A köztisztviselő, mint kamarai jogtanácsos

Az ügyvédi tevékenységről szóló 2017. évi LXXVIII. törvény (a továbbiakban: Üt.) 4. § (1) bekezdése alapján ügyvédi tevékenységet rendszeresen és ellenérték fejében kamarai jogtanácsos is folytathat. Az Üt. 2. § (1) bekezdése határozza meg az ügyvédi tevékenységeket, amelyek néhány eleme: a jogi képviselő ellátása, a büntetőeljárásban védelem ellátása, a jogi tanácsadás, az okiratszerkesztés, az okirat ellenjegyzése. Az Üt. más tevékenységi lehetőségeket is tartalmaz, amelyek említését mellőzöm.²

A kamarai jogtanácsos az ügyvédi tevékenységet nem természetes személy joggalannal fennálló *közszolgálati viszony* keretei között az ügyvédi kamarai nyilvántartásba bejelentett munkáltatója, munkáltatójával irányítási vagy fenntartói viszonyban álló szerv *mint ügyfele számára gyakorolja* (Üt. 66. §). Egyértelműen értelmezhető ez a rendelkezés, a kamarai jogtanácsos területi kamara tagjaként az ügyvédi tevékenységek közül: a *jogi képviselő ellátását, büntetőeljárásban jogi személy képviselőjének ellátását, jogi tanácsadást, okiratszerkesztést, okirat ellenjegyzését, valamint az előzőekben felsorolt tevékenységgel összefüggésben a szerkesztett okiratok és mellékleteik elektronikus okirati formába alakítását folytathatja.*³

A kamarai jogtanácsos és az egyedi hatósági ügy

A kamarai jogtanácsos (közszolgálati jogviszonyban álló) a területi kamara tagjaként az ügyvédi tevékenységek közül *kizárólag* az Üt. 66. § (4) bekezdésében foglaltakat láthatja el, s legfeljebb két nem természetes személy joggalannal állhat ügyvédi tevékenység folytatására irányuló munkaviszonyban.⁴ Közigazgatási feladat és hatáskörök ellátását nem teszi lehetővé a törvényben lévő felsorolás a kamarai jogtanácsos számára, erre tekintettel az Ákr. alapján egyedi hatósági ügyben nem járhat el.

Ezzel összhangban van az is, hogy a kamarai jogtanácsos az ügyvédi tevékenységet az ügyvédi kamarai nyilvántartásba bejelentett munkáltatója, *mint ügyfele számára gyakorolja, nincs alá-fölé rendeltségi viszony, feleknek minősülnek a jogviszonyban résztvevők.*

A hatósági jogkör gyakorolhatóságának kizártságát támasztja alá az is, hogy az ügyvéd által végzett ügyvédi tevékenység gyakorlásával nem összeférhetetlen többek között a belső adatvédelmi felelősi tevékenység⁵, amely *qvázi hatósági*

¹ Jogász, igazgatásszervező. Hosszabb ideig dolgozott a közigazgatásban, ebből 14 évig jegyzőként. Jelenleg ügyvédi irodában jogi referens.

² Az ügyvédi tevékenységnek nem minősülő tartalmi elemeket az Üt. 2. § (2) bekezdése tartalmazza.

³ Üt. 66. § (4) bekezdés.

⁴ Üt. 66. § (4) bekezdés, 68. §

⁵ Üt. 24. § (1) bekezdés j) pont.

jogkörnek is tekinthető, de kamarai jogtanácsos esetén ez a „megengedő” rendelkezés nem alkalmazható.⁶

Vezető munkakört betöltő köztisztviselő, a jegyző mint kamarai jogtanácsos

Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (a továbbiakban: Mötv.) 41. § (2) bekezdése első mondata alapján: „Az önkormányzati feladatok ellátását a képviselő-testület és szervei biztosítják.” A képviselő-testület szervei közé tartozik többek között a polgármester, a jegyző, amely szervek önkormányzati döntést hozhatnak, s a képviselő-testület – a Mötv. által meghatározott kivételekkel – hatásköreit a jegyzőre, a polgármesterre is átruházhatja (a további szervek felsorolását mellőzöm). A jegyző feladatait, hatásköreit számos jogszabály állapítja meg, a Mötv. 81. § (3) bekezdéséből azt emelem ki, csupán, hogy a jegyző dönt a jogszabály által hatáskörébe utalt államigazgatási ügyekben.

A közszolgálati tisztviselőkről szóló 2011. évi CXCV. törvény (a továbbiakban: Kttv.) 87. § (1) bekezdése megfogalmazása szerint: „A vezetői munkakört betöltő kormánytisztviselő a gyakorolható tevékenység, valamint a 85. § (4) bekezdés c) pontja szerint kivételesen folytatható tevékenység végzésére irányuló jogviszony kivételével további jogviszonyt nem létesíthet.” A (2) bekezdés a vezetői munkakört betöltő kormánytisztviselő számára – a munkáltatói jogkör gyakorlójának az előzetes engedélye alapján – további lehetőségeket ad tevékenységek végzésére így többek között folytathat tanszékvezetői tevékenységet.⁷

A Kttv. 251. §-a a jegyzőre vonatkozó további rendelkezést állapít meg az összeférhetlenség cím alatt: „Másik jegyző helyettesítése céljából – a fővárosi, megyei kormányhivatal vezetője által történő kinevezés esetén – a jegyző további egy közszolgálati jogviszonyt létesíthet. A helyettesítésre létesített jogviszony tekintetében a 6. § 1. pontban meghatározott alapvető munkáltatói jogokat a fővárosi, megyei kormányhivatal vezetője gyakorolja, az egyéb munkáltatói jogokat a polgármesterek megállapodásukban foglaltak szerint gyakorolják.”

A Kttv. vezetői munkakört betöltő kormánytisztviselőre és a jegyzőre külön nevesített összeférhetlenségre vonatkozó szabályok összevetése alapján álláspontom szerint további jogviszonynak értelmezhető a kamarai jogtanácsosi bejegyzés.

Összegezve

Álláspontom szerint a jegyző – amennyiben a képesítési, bejegyzési követelményeknek megfelelne is – kamarai jogtanácsosi névjegyzékbe nem vehető fel, mivel a Kttv. nem nevesíti, hogy további jogviszonyként kamarai jogtanácsosi jogviszonyt létesíthet. Emellett még arra is szükség lenne, hogy az Üt. tartalmazzon olyan rendelkezést, hogy a közszolgálati jogviszonyára tekintettel a területi kamara névjegyzékébe felvett kamarai jogtanácsos hatósági tevékenységet is elláthat. Természetesen más jogszabályok módosítása is szükségessé válhatna, s az Alaptörvénnyel való összhang vizsgálata is indokolt lenne.

⁶ Az adatkezelő és az adatfeldolgozó adatvédelmi tisztviselőt jelöl ki minden olyan esetben, amikor az adatkezelést közhatalmi szervek végzik. Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2016/679 rendelete (2016. április 27.) a természetes személyeknek a személyes adatok kezelése tekintetében történő védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról, valamint a 95/46/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről (általános adatvédelmi rendelet) 37. cikk (1) bekezdés a) pont.

⁷ A Kttv. 226. § (1) bekezdése rendelkezése szerint a közszolgálati jogviszonyban a törvény kormánytisztviselőkre vonatkozó rendelkezéseit a VIII. fejezetben foglalt eltérésekkel, megfelelően kell alkalmazni.